

MAREK VAGOVIČ

VLASTNOU HLAVOU 2

Ako za Fica ovládla
štát mafia

ringier
axel springer

ringier
axel springer

Marek Vagovič
Vlastnou hlavou 2

MAREK VAGOVIČ

VLASTNOU HLAVOU 2

**Ako za Fica ovládla
štát mafia**

BRATISLAVA 2020

Marek Vagovič: Vlastnou hlavou 2

Ako za Fica ovládla štát mafia

Prvé vydanie, Ringier Axel Springer SK

Copyright © Marek Vagovič, 2020

Cover design and layout © Pergamen

Slovak edition © Ringier Axel Springer SK

ISBN 978-80-89854-19-6

ÚVOD

Keď som v roku 2016 písal knihu *Vlastnou hlavou*, v jej závere som okrem iného konštatoval: „Roberta Fica si nebudeme pamätať ako Vladimíra Mečiara. Počas jeho vlád neuniesli prezidentovho syna ani fyzicky nezlikvidovali nepohodlného svedka. Slovensko nebolo čiernou dierou, nechodili sem žiadne demarše. Vo vzduchu však cítiť, že sa niečo zlomilo. Politická garnitúra, ktorá v koalícii s obchodníkmi v pozadí uniesla štát, si uvedomuje, že zašla príďaleko. Aj preto sa množia pokusy o diskreditáciu politických protivníkov a kritických novinárov. A eliminujú sa policajti a prokurátori, ktorí chceli poctivo vyšetriť podozrenia z konšpiračných bytov a luxusných rezidencií. Studená vojna sa zmenila na otvorený spôsob boja. Bez zábran a pravidiel. Zdá sa, že niekomu ide o všetko.“

Už vtedy som rozmýšľal, že napíšem pokračovanie, keď odíde Smer definitívne do minulosti ako kedysi HZDS. Zároveň som však predpokladal, že táto akciová spoločnosť s prvkami organizovanej skupiny, ktorá vznikla z vôle piatich utajených sponzorov, prežije na politickej scéne o čosi dlhšie ako rýchla (privatizačná) rota Vladimíra Mečiara. Konkrétne ešte dva volebné cykly s tým, že v roku 2020 získa Smer od 15 do 20 percent hlasov. Roberta Fica som považoval za sofistikovanejší klon jeho zemitého učiteľa z Elektry. Trojnásobný premiér stále dokázal – aj vďaka šikovnému marketingu – strhávať pozornosť na seba, diktovať témy a udávať tón verejnej debaty. No keďže významná časť Slovákov má dlhodobu sklony hľadať spasiteľa, éru Smeru som zarámoval voľbami 2024.

V prvom prípade som sa nemýlil – Ficova strana získala naposledy vyše 18 percent hlasov. Šiestykrát po sebe sa dostala do parlamentu, čím prekonala aj HZDS. Či sa jej to podarí i o štyri roky, je však prinajmenšom otáznne. Smer je totiž iná

strana ako v roku 1999, keď postupne ovládla priestor po post-komunistickej ľavici. A úplne iná ako v roku 2016, keď som jej fungovanie a kauzy detailne rozobral v knihe Vlastnou hlavou. A to nielen ideologicky, keďže v mnohých postojoch sa dnes len málo líši od krajnej pravice. Smer sa zmenil najmä výkonom svojej politiky: povedané polopate, stratil akékoľvek zábrany. Jeho náčelník alebo šéf, ako ho v Threeme nazývali Kočner s Bödörom, najskôr predal krajinu oligarchom. Potom si pustil do predsedne úradu vlády taliansku mafiu. A nakoniec umožnil novodobým bosom tej slovenskej, aby ovládli políciu, prokuratúru aj súdy.

Dnes už celkom neplatí, že Roberta Fica si nebudeme pamätať ako Vladimíra Mečiara. Počas jeho vlád sem síce nechodili žiadne demarše, naše štátne orgány sa však minimálne prizerali, v horšom prípade asistovali pri únose vietnamského podnikateľa. Po vražde investigatívneho novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej sa Slovensko stalo čiernou dierou na mape vyspelej Európy – ako nazvala našu krajinu v ére mečiarizmu vtedajšia šéfka americkej diplomacie Madeleine Albrightová.

Politická garnitúra, ktorá otvorila dvere bielym golierom organizovaného zločinu – a na dlhé roky im zabezpečila bez-trestnosť –, zašla skrátka pridáľeko. Zdá sa, že niekomu išlo naozaj o všetko. Prekročil pomyselnú červenú čiaru, niektoré z jeho šachových figúrok si to však stále neuvedomujú. Alebo si to uvedomujú až príliš dobre, no navonok demonštrujú silu a jednotu. Nič iné im totiž nezostáva, lebo majú tiež na rukách krv.

Vo vzduchu však cítiť, že sa niečo zlomilo. Vražda dvoch mladých ľudí prebrala ľudí z letargie. Hnev a frustráciu z politických „elít“ na čele štátu, ktoré držal pokope len biznis za naše peniaze, ventilovali masovými protestmi proti korupcii

a arogancii moci. Išlo o tretie veľké vzopätie Slovákov od novembra 1989. Najskôr sa im podarilo zrušiť monopol totalitnej komunistickej strany. V roku 1998 ukončili vládu nebezpečného autokrata Vladimíra Mečiara. A na jar 2018 vypravovali z funkcie aj krstného otca Roberta. Voľby 2020 síce nepriniesli definitívny koniec jeho éry, papierovo však Fico skončil už pred dvoma rokmi. Teoreticky sa môže raz vrátiť, no jeho šance sú čoraz mizivejšie. Nejde len o jeho zničenú povesť, ktorá je porovnateľná s Mečiarom, keď prerazil posledné dno.

V najbližších rokoch bude bojovať nielen o politické prežitie, ale s najväčšou pravdepodobnosťou aj o svoju bezúhonnosť pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Hoci sa toporne snaží bagatelizovať správy z Kočnerovho mobilu, podobne ako svoju rolu v spise Gorila, ani v šifrách gaunera z tzv. mafiánskych zoznamov nie je okrajovou postavou. Práve naopak, iniciály RF sa tam spomínajú až príliš často, aby bol len tichým pozorovateľom zákulisných manipulácií a mocenských hier. Threema zatiaľ nevyplavila priamy dôkaz o jeho korupčnom správaní, je v nej však pomerne veľa náznakov, že mohol byť o všeličom informovaný. Predovšetkým cez toxického Norberta Bödöra, s ktorým udržiaval nadštandardný vzťah. Existuje dokonca viacero indícií, že mohol ovplyvňovať aj niektoré dôležité procesy a rozhodnutia v prospech „našich ľudí“.

Predstava, že vám raz za svitania zabúcha na dvere NAKA, dokáže zalomcovať aj s psychikou odolnejších jedincov, ako je Fico, ktorý má traumy už len z toho, že prišiel o funkciu predsedu vlády. Na to neexistuje žiadna medicína a vytriezvenie môže byť drastickejšie ako ranná opica. Na pohode mu určite nepridávajú ani opakujúce sa policajné manévry, po ktorých končia v putách oligarchovia, vysokí štátni úradníci či sudcovia. Najmä vtedy, ak sa s nimi aj osobne poznáte a niečo ste už spolu preskákali. V kombinácii s nezdravou

životosprávou a ignorovaním odporúčaní lekárov sa strmhlav rúťte do priepasti, z ktorej niet cesty späť. Fico pritom roky tvrdil, že nechce skončiť ako Vladimír Mečiar alebo Mikuláš Dzurinda. Na sklonku politickej kariéry je však na tom horšie ako symbol uneseného štátu v 90. rokoch.

Na Mečiara už ľudia pomaly zabudli, takže si aj vďaka nečinnosti vyšetrovateľov užíva pokojný dôchodok v honosnej vile, na ktorú si nemohol zarobiť z legálnych príjmov. Dzurindovi jeho prešľapy mnohí odpustili, lebo spravil pre Slovensko okrem vylomenín aj mnoho užitočného. Fico nemá ani poriadnu strechu nad hlavou, keďže sa musel vystahovať z bytu daňového podvodníka. Pre najbližšieho človeka stratil na príťažlivosti v momente, keď prišiel o moc. A zobrali mu aj ochranku, takže ak by dnes vyšiel sám na ulicu, zrejme by sa o sebe i čo-to dozvedel. Stal sa vyhnancom vo vlastnej krajine, lebo rýchlo zabudol, z akých pomerov vzišiel – a koho záujmy chcel vo verejnom priestore hájiť.

Nevyšiel mu exit do prezidentského paláca ani na Ústavný súd. So súčasným renomé môže zabudnúť na akúkoľvek trafiku doma aj v zahraničí. Prvýkrát po štrnástich rokoch navyše prehral parlamentné voľby. Vlastnou hlavou, na ktorú sa kedysi tak veľmi spoliehal. Fejkový sociálny demokrat, ktorý chcel vstúpiť do dejín ako rešpektovaný štátnik. Namiesto toho si ho zrejme história zapamätá ako nadmieru ambiciózneho politika, s ktorým sa však nespája nič hmatateľné, čo by posunulo krajinu vpred. Len more korupčných káuz a dve odporne vraždy, ktoré si podľa obžaloby objednalo chránené zviera Smeru. Šéf síce nestlačil spúšť, svojím (ne)konaním však vydláždil cestu zločinu.

PRED VRAŽDOU

BYTOVÁ OTÁZKA	12
ÚTOK NA PREDSEDNÍCTVO	17
KOČNEROVO STÁDO	23
ĎATEĽ NA SCÉNE	33
ŠPINAVÝ DEŇ	41
PROTIKORUPČNÉ POCHODY	54
VEĽKÁ EUROFONDOVÁ LÚPEŽ	64
POSTRACH Z NITRY	75
MAFIÁNSKY ŠTÁT	90
MEDIÁLNY TÍM	98
CHORÝ PREMIÉR	109

BYTOVÁ OTÁZKA

„Dost bolo Fica!“ kričali tisícky nahnevaných Slovákov v júni 2016 pred okázalým komplexom Bonaparte na bratislavskom hradnom vršku. V tom čase tam býval aj predsedu Smeru, ktorý si prenajímal nadrozmerný apartmán od medzičasom právoplatne odsúdeného daňového podvodníka Ladislava Bašternáka. Išlo o takmer 400 metrov štvorcových s terasou, ktorá mala vyše sto metrov štvorcových. Za 2650 eur mesačne, čo bolo vtedy minimálne dvakrát menej ako trhová cena nájomného v porovnateľných bytoch. Fico si ho navyše zariadil drahým talianskym nábytkom: napríklad knižnicou za 15-tisíc eur.

Hoci Bašternákove podvodné schémy, na základe ktorých vytiahol od štátu milióny eur na vratkách DPH, videl aj ekonomický analfabet, Ficovi trvalo sedem rokov, kým sa z jeho bytu nedobrovoľne vystáhoval. Niet sa čo čudovať, keďže predseda Smeru sa topil v luxuse. Zlaté tapety, podlahy z čierneho lešteného mramoru s bielym žilkovaním, štyri izby, tri kúpeľne plus špeciálna miestnosť pre psa – zrejme pre Ficovho labradora Larryho.

Do bytu sa vstupovalo cez obrovskú halu, uprostred bol krb. Miestnosť bola po celom obvode osvetlená množstvom bodových svetiel. Z haly sa vychádzalo na veľkú terasu, z ktorej bol panoramatický výhľad na dominanty Bratislavy – od hradu cez Slavín až po Kamzík. Na ďalšiu, menšiu terasu sa vchádzalo zo spálne s výhľadom na Dunaj. K bytu patrila aj štvorgaráž so sprchou a s toaletou. Po Ficovom odchode zostal zo zlatej kľietky prakticky holobyť. Chýbala kuchyňa, zárubne, sanita, batérie i časť podlahových krytín. Zem bola v časti miestností prikrytá čiernou fóliou.

Kde presne dnes Fico býva, nie je známe. Podľa zdrojov zvnútra Smeru však často prespával v centrále strany na Súmračnej ulici v Bratislave. Fico tvrdí, že si prenajíma byt v Ružinove. Reportéri týždenníka Plus 7 dní¹ ho však odfotili, ako vychádza z kaštiela vo Vinosadoch, ktorý je majetkovo prepojený na utajených sponzorov Smeru: Juraja Širokého a Miroslava Výboha,² ktorého s kaštielom spojil už Ján Kuciak. Do tejto nehnuteľnosti investoval aj Jozef Brhel³, ktorý stál tiež pri zrode Ficovej strany. Hovorí sa, že v núdzi poznáš priateľa, čo zjavne platí aj o trojnásobnom premiérovi. Napriek tomu mu niet čo závidieť.

Lepšie ako predseda Smeru dopadla i jeho bývalá asistentka a hlavná štátna radkyňa Mária Trošková, ktorá si užíva nadštandardný byt v petržalskej novostavbe. Aj ona vybabrala so systémom, na rozdiel od predsedu Smeru však býva vo svojom. Trošková si totiž v roku 2018 kúpila byt s rozlohou 140 metrov štvorcových – z toho 45 metrov štvorcových má terasa – len za 108 400 eur.⁴ Trhová cena nehnuteľnosti bola pritom v tom čase okolo 250-tisíc eur. Ako sa dostala k tejto supervýhodnej kúpe a kde na ňu vzala peniaze, je, samozrejme, legitímna otázka, ktorá by mala zaujímať aj orgány činné v trestnom konaní.

Obísť pravidlá trhu sa pokúsil i Ficov priateľ a bývalý nominant Smeru na čele Správy štátnych hmotných rezerv (SŠHR) Kajetán Kičura. Jeho syn Krištof sa totiž stal majiteľom dvoch

1 Plus 7 dní, 3.6.2020. *V kaštieli oligarchie: Robert Fico si užíva historické sídlo za milióny eur!*

2 Aktuality.sk, 13.12.2016. *Írska schránka vlastní luxusné lietadlá. V pozadí je Ficov priateľ.*

3 SME, 4.6.2020. *Nadácia Zastavme korupciu: Do kaštiela, kam chodí Fico oddýchovať, investoval Brhel.*

4 Aktuality.sk, 20.2.2020. *Ficova bývalá poradkyňa Trošková kúpila lukratívny byt za podozrivo nízku cenu.*

bytov v centre Bratislavy za približne polovicu trhovej ceny.⁵ Nie sú zaťažené hypotékou, pričom Krištof Kičura vlastní i rekreačnú chatu na Devíne – takisto bez hypotéky. Kúpil ju ako 18-ročný za 110-tisíc eur.⁶ Kde na to vzal, by malo aj v tomto prípade trápiť najmä políciu. Podľa jeho otca, ktorý je už stíhaný pre korupciu, si chatu obstaral z darovaných peňazí.

Bytová otázka však bola zrejme to posledné, čo sa Ficovi preháňalo hlavou v júni 2016, keď začala opozícia zvolávať protesty pred Bonaparte. V tom čase riešil celkom iný problém: ako udržať vo funkcii svojho korunného princa Roberta Kaliňáka, ktorý ako minister vnútra obchodoval so skompromitovaným Bašternákom. Ak by totiž padla dvojka Smeru, politicky by sa kauza otočila aj proti Ficovi, ktorý vtedy býval vo veľkopanskej rezidencii Bonaparte. Kaliňák mal navyše za chrbtom vplyvného oligarchu Brhela, ktorému mal byť Fico za čo vďačný.

Predseda Smeru navonok demonštrácie zľahčoval, no zrejme mu nebolo príjemné, keď mu pod oknami v týždenných intervaloch skandovali masy frustrovaných Slovákov. Na čele s Igorom Matovičom, ktorému nikdy nevedel prísť na meno. Fico sa odjakživa obával najmä tlaku ulice, ktorá vyhnala v roku 2014 z funkcie šéfa parlamentu Pavla Pašku. A napokon aj samotného predsedu Smeru, ktorý podal v roku 2018 demisiu krátko po vražde Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej. V prípade protestov pred Bonaparte mal však Fico šťastie, keďže ich organizátori nezvolili účinnú stratégiu.

Mítingy so spočiatku silným politickým nábojom časom pripomínali skôr letné hudobné festivaly. Tvrdé odkazy vedeniu Smeru prehušila hudba, Matovič a spol. tam navyše po-

⁵ Aktuality.sk, 23.3.2020. *Kičurov syn nakúpil lacno: za 2 byty v centre Bratislavy dal 200-tisíc eur.*

⁶ Aktuality.sk, 27.3.2020. *Nehnutelnosti Kičurovcov: Syn zaplatil za chatu 110-tisíc eur, dostal ich do daru.*

zývali kapely, ktoré mali svoje najlepšie roky dávno za sebou. A keďže sa happeningy konali aj počas dovoleniak a prázdnin, počet účastníkov kontinuálne klesal. Bola to nevyužitá šanca, lebo Kaliňák bol najzraniteľnejší v júni 2016 – na vrchole kauzy Bašternák. Keby bola vtedy opozícia akčnejšia a demonštrovala každý deň, začiatkom júla by už Ficov obľúbenec zrejme nebol ministrom vnútra.

Posledná Bonapárty sa konala v septembri, potom sa opozícia pokúsila odvolať Kaliňáka v parlamente. Bol to však zúfalý pokus, keďže nedôveru mu vyslovili iba štyri desiatky poslancov. Koalícia Smeru, Mosta-Híd a SNS vládla len pol roka, takže fungovala ako Ficove švajčiarske hodinky za 20-tisíc eur. Béla Bugár a Andrej Danko boli spokojní, že ich predseda Smeru pozval k bohato prestretému stolu. Mierne napätie panovalo len vnútri Ficovej strany, kde boli viacerí okresní predsedovia znechutení z kauzy Bašternák aj z doby kešu podľa Kaliňáka.

A už vôbec nechápali, prečo nad ním Fico drží ochrannú ruku. Verejne sa však ozvala len jedna menšia, dve stredne veľké a jedna veľká ryba. V prvom prípade išlo o bývalú krajskú tajomníčku Smeru v Nitre Renátu Kolenčíkovú, ktorá ako prvá povedala, že strana skončí ako HZDS a SDKÚ. V druhom prípade tlmočili svoje výhrady k štýlu politiky Smeru dvaja zakladajúci členovia – v tom čase europoslanci Monika Beňová a Boris Zala. Beňová hovorila, že strana je hluchá aj slepá a chýba jej sebareflexia. Zala volal po rozsiahlych zmenách vo vedení Smeru.

V kritickom duchu – i keď jemnejším jazykom – sa vyjadril i vtedajší minister kultúry a dlhoročný ideológ Smeru Marek Maďarič, ktorý zo strany odišiel až krátko po vražde Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej. V porovnaní s Beňovou a Zalom mal ešte na jeseň 2016 aj politický výtlak. S Ficom navyše komunikoval osobne, nielen prostredníctvom mediálnych odkazov. Napriek tomu nepadli ani Maďaričove slová na úrodnú

pôdu. Na decembrovom sneme strany demonštroval Smer silu a jednotu. Delegáti potvrdili vo funkcii Fica aj Kaliňáka. Beňová, ktorá pred snemom viackrát vyhlásila, že minister vnútra by mal odstúpiť, odrazu stratila reč.

Sálu opustila hneď po hlasovaní, nepočkala ani na diskusiu. O kauze Bašternák nepadlo na sneme ani slovo, akoby strana žila v paralelnom vesmíre. Kolenčíková, Zala ani Maďarič už v Smere nie sú. Z „rebelov“ zostala len Beňová, ktorá sa v roku 2019 opäť stala – s podporou Ficovej strany – poslankyňou Európskeho parlamentu. Z času na čas sa ešte ozve, jej postoje sú však ťažko čitateľné – a ešte menej predvídateľné. Jednou rukou sa zapiera do Fica, druhou podopiera Pellegriniho alebo naopak. Potom sa väčšinou stiahne a vyčkáva, ako sa situácia napokon vyvinie.

Fico nechal prípad Bašternák vyhnúť v domnienke, že tým zachráni seba aj sprofanovaného Kaliňáka. Čo sa mu podarilo utlmiť v roku 2016, sa mu však neskôr vrátilo ako bumerang. Kauza Bašternák ho prenasledovala ešte dlho, keďže nedokázal včas prestrihnúť pupočnú šnúru s developerom komplexu Bonaparte. Nebyť vraždy Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej, prípad Bašternák by bol zrejme nosnou kauzou tretej vlády Smeru. Ako učebnicový príklad fungovania „našich ľudí“, ktorí vedia, kedy a komu zavolať.

Bašternák mal pritom na výber niekoľko možností rýchlej voľby. Okrem podnájomníka Fica a obchodného partnera Kaliňáka sa mohol spoľahnúť aj na Jána Počiatka, s ktorým bol v spoločnej firme. Exminister financií a dopravy dokonca vlastnil byt v rezidencii Bonaparte. Podobne ako firma Mareka Turčana, ktorý mal blízko k Počiatkovi i Kaliňákovi. Bašternákovou spojkou bol tiež bývalý podpredseda parlamentu Martin Glváč, ktorý býval v jeho bytovke na Tupého ulici v Bratislave. „Malý Lacko“, ako kedysi prezývali Bašternáka, sa mohol s dô-

verou obrátiť i na mafiána Mariana Kočnera, ktorého firma takisto parkovala v Bonaparte.

Toto nie je fikcia, to je život. Bratislavské podhubie Smeru si za svoj hlavný stan vybralo dielo majstra Bašternáka. Väčšinu protagonistov však dobehla karma: Bašternák sa od marca 2019 pozerá na múry väzenskej cely v Dubnici nad Váhom. Kočner si kráti dlhé chvíle v podobnom štátnom zariadení v Leopoldove. Počiatek sa za nejasných okolností stiahol z verejného života po voľbách 2016. Kaliňák skončil po vražde Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej, o pár mesiacov sa vzdal aj poslaneckého mandátu. Glváč sa pozvoľna vytratil po prevalení komunikácie s Kočnerovou volavkou Alenou Zsuzsovou. A z Fica je už len chodiaca politická mŕtvoľa.

ÚTOK NA PREDSEDNÍCTVO

Krátko po tom, ako ustáli Fico s Kaliňákom kauzu Bašternák, čelil Smer ďalšiemu nepríjemnému škandálu. Nie rozsahom, keďže išlo o rádovo nižšie sumy ako vo väčšine prípadov zo zlatého fondu sociálnej demokracie karpatského typu. Kauza poškodila Ficovu stranu skôr zahraničnopoliticky. A nabúrila mýtus o uznávanom diplomatovi Miroslavovi Lajčákovi, ktorý si starostlivo pestoval imidž lepšej tváre Smeru. Bol to obojstranne výhodný obchod – Lajčák sa mohol tváriť, že s biznisovou povahou strany nemá nič spoločné. A Smer sa jeho autoritou prikrýval ako figovým listom.

Lenže v tomto prípade sa prerátali. Hlavnou hrdinkou sa totiž stala mladá Slovenka, ktorá sa po štúdiu v zahraničí vrátila domov, aby pomohla krajine budovať jej pozitívny obraz vo svete. Ideál, po akom túži každá normálna, demokratická vláda. Zuzana Hlávková navyše vystupovala kompetentne, takže dovedty rešpektovaný odborník Lajčák mal na krku problém,

ktorý nevedel dôveryhodne vysvetliť. Mladá žena pôvodom zo Žiliny, ktorá mala v tom čase len 26 rokov, si rýchlo získala aj mienkotvorné médiá, ktoré rozoberali jej odhalenia na veľkom priestore.

V novembri 2016 zverejnila na blogu protikorupčnej mimovládnej organizácie Transparency International Slovensko príbeh⁷, ktorý nenechal chladným ani Fica. „Predsedníctvo sa stalo terčom neuveriteľného útoku. Vymyslela sa mediálna bublina. Bol by som rád, keby mi médiá vysvetlili, o čo vlastne na ministerstve zahraničných vecí išlo, ja to doteraz neviem,“ hromžil na decembrovom sneme Smeru, kam prišiel pôvodne zachraňovať reputáciu Kaliňáka po kauze Bašternák. A mobilizovať spolustraníkov, aby boli aktívnejší, lebo vraj spohodlneli. „Ste špinavé protislovenské prostitútky,“ odkázal Fico médiám za prítomnosti šéfa diplomacie Lajčáka.

A čo presne rozhnevalo predsedu Smeru, ktorý siahol po osvedčenej zbrani v čase núdze – hrubozrnnom osočovaní novinárov? Hlávková nastúpila v júli 2015 na ministerstvo zahraničných vecí, kde sa podieľala na príprave kultúrnych akcií, ktoré mali sprevádzať historicky prvé slovenské predsedníctvo v Rade EÚ. Hoci sa malo konať v druhej polovici roka 2016, jednofarebná vláda Smeru robila všetko pre to, aby stihla veľkolepé marketingové divadlo – a zbierala lacné politické body – ešte pred parlamentnými voľbami. Prebehlo to ako obvykle: netransparentne, draho a po kamarátskej linke.

Na začiatku príprav prestížneho podujatia neboli žiadne vážnejšie problémy, úradníci ako Hlávková mali aj podporu nadriadených. Situácia sa dramaticky zmenila, keď sa objavila na scéne bývalá riaditeľka televízie Markíza Zuzana Ťapáková. „Predstavili nám ju ako novú mediálnu poradkyňu,“ tvrdila

⁷ SME, 20.11.2016. *Ako som kvôli pochybným zákazkám odišla z ministerstva zahraničných vecí.*

Hlávková. Lajčákovi ju vraj odporučil vtedajší premiér Fico s tým, či by ju nevedeli na ministerstve nejako využiť. Ľapáková robila nadprácu v prospech Smeru už v čase, keď viedla najsledovanejšiu televíziu. „Nadštandardne sa zaujímala o reportáže, ktoré boli citlivé pre Ficovu stranu,“ povedal mi dobre informovaný zdroj z Markízy.

Hoci formálne bola Ľapáková na ministerstve len v postavení akéhosi konzultanta, v skutočnosti bola jej pozícia oveľa významnejšia. Pripomienkovala najmä veľké kultúrne podujatia, ako otváracie ceremónie a koncerty. Stretávala sa s Lajčákom, jeho štátnym tajomníkom, vedúcim služobného úradu, generálnymi riaditeľmi i radovými zamestnancami rezortu. Aj rozpočty na viaceré akcie sa začali podľa Hlávkovej zvyšovať až po Ľapákovvej príchode na ministerstvo. „Začal byť na nás vyvíjaný tlak meniť podobu pôvodných projektov na základe jej požiadaviek.“

Napríklad dva otváracie koncerty mali pôvodne stáť necelých 64-tisíc eur. Keď tento projekt preberala Hlávková, rezort už počítal so štyrikrát vyššou sumou. Nakoniec ju skresal na dvojnásobok, čo však nemusela byť konečná cena⁸. Agentúru Viva Musica!, ktorá podujatie zastrešovala, navyše oslovilo ministerstvo priamo – bez verejnej súťaže. Výrazne predražená mala byť aj zbytočná ceremónia pri príležitosti predstavenia loga slovenského predsedníctva v Rade EÚ. Rozpočet galavečera sa podľa Hlávkovej zvýšil z pôvodných 200-tisíc na vyše 300-tisíc eur.

„Všetci na odbore sme boli proti – jednak to vyzeralo podozrivo a zároveň nám to prišlo ako nezmyselné míňanie peňazí na niečo, čo zvládli ostatné predsedníctva obyčajnou tlačovou správou alebo tlačovou konferenciou,“ vysvetlila Hlávková. Spornú zákazku získala agentúra Evka, ktorá sa mala podieľať aj na

⁸ Tamže.